

๘๔/๑

Upon such redelivery, the owner shall return one third of the sum paid by the hirer or any other sum as agreed by the parties being not less than one third.

[86/67]

614. — The owner may also determine the contract in case of default of two successive payments, or breach of any material part of the contract in which case all previous payments are forfeited to the owner who is entitled to resume possession of the property.

In case of default of the last payment, such right to forfeit and to resume possession of the property can be exercised only after one month from the default.

TITLE VI.
HIRE OF SERVICES.

615. — A contract of hire of services is a contract whereby a person called the employee agrees to render services to another person, called the employer, and the employer agrees to pay therefor a remuneration, called salary, proportionate to the duration of the services.

เมื่อได้ส่งมอบทรัพย์สินกลับคืนแล้ว ให้เจ้าของที่ดิน
หนึ่งในสามของจำนวนเงินที่เช่าได้ไว้ให้ไว้ ฤ็เป็นจำนวนเงินมาก
น้อยเท่าใดแล้วแต่คู่สัญญาจะตกลงกัน แต่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

มาตรา ๖๑๔ ในกรณีที่ดินไม่ชำระเงินค่าเช่าใด ๆ อีก ฤ็
กระทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นส่วนสำคัญ เจ้าของทรัพย์สินจะเลิกสัญญา
ก็ได้ ถ้าเช่นนั้นบ้านคางจะไม่ได้ ให้เช่าแล้วแต่คู่สัญญาให้รับเงินของเจ้าของ
ทรัพย์สิน และเจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะยกเลิกเช่าของทรัพย์สินนั้น
ได้ด้วย

ในกรณีที่ดินไม่ชำระเงินค่าเช่าใด ๆ อีก
เจ้าของทรัพย์สินนั้น จะใช้สิทธิอันมีอยู่ให้เข้าไปเช่าเดือน
หนึ่งนับแต่วันนั้น

กำหนด ๖
พันแปดร้อย

มาตรา ๖๑๕ อันว่าสัญญาจ้างแรงงานนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคล
คนหนึ่ง เรียกว่าลูกจ้าง ตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า
นายจ้าง และนายจ้างตกลงจะให้เงินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้

616. — The promise to pay a salary is implied if the services cannot, under the circumstances of the case, be expected to be rendered gratuitously.

[86/68]

617. — The employer cannot transfer his right to a third person, except with the consent of the employee.

618. — The employee cannot render the services by a third person, except with the consent of the employer.

619. — If the employee either expressly or impliedly warrants special skill on his part, the absence of such skill entitles the employer to determine the contract.

620. — Absence of the employee from service for a reasonable cause and during a reasonably short period does not entitle the employer to determine the contract.

86/68

๘๘

มาตรา ๖๑๖ ถ้าตามพฤติการณ์แห่งคดีไม่อาจจะคาดหมายได้ว่า
งานนั้นจะพึงทำให้เปล่าไร้ไร ท่านย่อมถือเอาโดยปริยายว่ามีค้ำประกันให้
สินจ้าง

มาตรา ๖๑๗ นายจ้างจะโอนสิทธิของคนให้แก่บุคคลภายนอก
ไม่ได้ เว้นแต่ผู้ถูกจ้างยินยอมพร้อมใจด้วย

มาตรา ๖๑๘ ลูกจ้างจะให้บุคคลภายนอกทำแทนคนไม่ได้
เว้นแต่ นายจ้างจะยินยอมพร้อมใจด้วย

มาตรา ๖๑๙ ถ้าลูกจ้างรับรองโดยแสดงออกชัด ๆ โดยปริยาย
ว่าตนเป็นผู้มีฝีมือเฉพาะการอย่างหนึ่งอย่างใดไว้ หากมาปรากฏว่า
ฝีมือเช่นนั้น ท่านว่านายจ้างชอบที่จะเลิกจ้างเสียได้

มาตรา ๖๒๐ การที่ลูกจ้างจะตรงไปโดยเหตุอันสมควรและชั่ว
ระยะเวลาอันพอสมควรแก่เหตุ นั้น ท่านว่าไม่ทำให้นายจ้างมีสิทธิเลิก
จ้างได้

86/69

621. — If no time for payment of salary is fixed by the contract or by custom the salary is payable after services have been rendered ; if fixed by periods salary is payable at the end of each period.

[86/69]

622. — If after the end of the agreed period the employee continues to render services and the employer knowing thereof does not object, the parties are presumed to have made a new contract of hire on the same terms, but either party can determine the contract by giving notice in accordance with the following section.

623. — If the parties have not fixed the duration of the contract, either party can determine it by giving notice at or before any time of payment to take effect at the following time of payment.

The employer can, on giving such notice, immediately dispense with the services of the employee by paying to the employee his salary up to the expiration of the notice.

๘๘
มาตรา ๖๒๑ ถ้าไม่มีกำหนดโดยสัญญา ฤๅจารีตประเพณีว่า จะพึงจ่ายสินจ้างเมื่อใด ท่านว่าพึงจ่ายเมื่อจ้งทำได้แล้วเสร็จ อนึ่ง ถ้าการจ่ายสินจ้างนั้นได้กำหนดกันไว้เป็นระยะเวลา ก็ให้พึงจ่ายเมื่อสุ่ ระยะเวลาเช่นนั้นทุกคราวไป

มาตรา ๖๒๒ ถ้าระยะเวลาที่ได้ตกลงว่าจ้างกันนั้นสุดสิ้นลงแล้ว ถูกจ้างยังคงทำงานอยู่ต่อไปอีก และนายจ้างรู้ดังนั้นก็ไม่หักทวงไซ้ว่า ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าคู่สัญญา เป็นอันได้ทำสัญญาจ้างกันใหม่แล้ว โดยความอย่างเดียวกับสัญญาเดิม แต่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจ จะเลิกสัญญาเสียได้ด้วยการบอกกล่าวความความในมาตราต่อไปนี้

มาตรา ๖๒๓ ถ้าคู่สัญญาไม่ได้กำหนดลงไว้ในสัญญาว่าจะจ้างกัน นานเท่าใด ท่านว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเลิกสัญญาด้วยการบอกกล่าว ล่วงหน้า ในเมื่อถึงฤๅก่อนจะถึงกำหนดจ่ายสินจ้างคราวใดคราวหนึ่ง เพื่อ ให้เป็นผลเลิกสัญญากัน เมื่อถึงกำหนดจ่ายสินจ้างคราวถัดไปข้างไรก็อาจ ทำได้ แต่ใน ๗ วันถัดจากคราวดังกล่าวแล้ว ห้ามมิให้

อนึ่งในเมื่อบอกกล่าวดังว่านี้ นายจ้างจะจ่ายสินจ้างแก่ลูกจ้างเสีย ให้ครบจำนวน ที่จะต้องจ่ายจนถึงเวลาเลิกสัญญาตามกำหนดที่บอกกล่าว นั้นทีเดียว แล้วปล่อยลูกจ้างจากกระเสียบในทันทีก็อาจทำได้

624. — In case of workmen paid by the day and of domestic servants the employee can determine the contract at any time without previous notice. The workman or domestic servant has the same right subject to the provision of Section 334 No. 20 of the Penal Code.

[86/71]

625. — If a contract of hire of services is one in which the personality of the employer forms an essential part such contract is extinguished by the death of the employer.

626. — On determination or extinction of the contract, the employee is entitled to a certificate as to the length and nature of his services.

627. — If the employee has been brought from elsewhere at the expense of the employer, the employer is bound, on determination or extinction of the contract, to pay the cost of the return journey, provided that:

(1) The contract has not been determined or extinguished by reason of the act or fault of the employee, and

(2) The employee returns within a reasonable time to the place from which he has been brought.

86/71

๕๐

มาตรา ๖๒๔ ในส่วนคนจรรับจ้างรายวันและคนใช้ในบ้านนั้น
นายจ้างจะเลิกจ้างในเวลาใด ๆ ก็ได้ ไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า อนึ่งคน
จรรกก็ดี คนใช้ในบ้านก็ย่อมมีสิทธิเป็นอย่างไรเหมือนกัน ภายในบังคับ
แห่งบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๓๕ ข้อ ๒๐

มาตรา ๖๒๕ ถ้าสัญญาจ้างแรงงานรายใดเช่นสัญญาซึ่งมีสาระสำคัญ
อยู่ที่ตัวบุคคลผู้เป็นนายจ้าง ท่านว่าสัญญานั้นย่อมระงับสิ้นไปด้วยมรณะ
แห่งนายจ้าง

มาตรา ๖๒๖ เมื่อสัญญาจ้างสิ้นสุดแล้ว ลูกจ้าง
ขอรับใบสำคัญแสดงว่าลูกจ้างนั้นได้ทำงานมานานเท่าใด และ
งานที่ทำงานเป็นอย่างไร

มาตรา ๖๒๗ ถ้าลูกจ้างเป็นผู้ซึ่งนายจ้างได้จ้างเอามาแต่ยังถิ่น
โดยนายจ้างออกเงินค่าเดินทางให้ไว้ เมื่อสัญญาสิ้นสุดแล้ว ลูก
จ้างมีสิทธิที่จะได้กำหนดถิ่นไปเป็นอย่างไรในสัญญา ท่านว่า
นายจ้างจำต้องให้เงินค่าเดินทางจากถิ่นให้ แต่จะต้องเป็นไปดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) สัญญามิได้เลิกเพราะความประพฤติผิดความผิดของ
ลูกจ้าง และ
- (๒) ลูกจ้างยอมกลับไปยังถิ่นที่ได้จ้างเอามาภายในเวลาอันสมควร

86/71

**TITLE VII.
HIRE OF WORK.**

[86/71a]

628. — A contract of hire of work is a contract whereby a person, called the contractor, agrees to do a definite work for another person, called hirer of work, and the hirer of work agrees to pay him for the result of the work a remuneration, called the price.

629. — Tools or instruments which are necessary for the execution of the work shall be supplied by the contractor.

630. — If the materials for the work are to be supplied by the contractor, the contractor shall supply materials of good quality.

631. — If the materials are to be supplied by the hirer of work, the contractor shall use them carefully and without waste. He shall return the surplus, if any, after the work is completed.

๕๑
ลักษณะ ๗
จ้างทำของ

มาตรา ๖๒๘ ยันว่าผู้จ้างทำของนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคล
คนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับจ้าง ตกลงรับจะทำการงานอันแน่นอนให้แก่บุคคล
อีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้ว่าจ้าง และผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างแก่ผู้รับจ้าง
เป็นการชดเชย

มาตรา ๖๒๘ เครื่องมือ ภาคร่องใช้จะต้องใช้ทำการงานให้
สำเร็จนั้น ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้จัดหาเอง

มาตรา ๖๓๐ ถ้าสัมภาระสำหรับทำการงานที่กล่าวนั้นผู้รับจ้างเป็นผู้
จัดหา ท่านว่าต้องจัดหาอย่างดี

มาตรา ๖๓๑ ถ้าสัมภาระนั้นผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาและส่ง ท่านให้
ผู้รับจ้างใช้สัมภาระด้วยความระมัดระวังและประหยัดอย่าให้เบียดเบียน
เมื่อทำการงานสำเร็จแล้ว ผู้รับจ้างต้องนำของที่เหลือคืนแก่ผู้ว่าจ้าง

632. — If during the execution of the work it becomes apparent that the ground selected by the hirer of work or the materials supplied by him are defective or unsuited to the work, the contractor must notify the hirer of work at once, failing which he shall be liable for the defects or delay caused by the unsuitableness or defects of such ground or materials.

[86/72]

633. — The contractor is bound to allow the hirer of work or his agents to inspect the work during its execution.

634. — If the hirer of work has reasonable ground to think that for any reason whatsoever except his own act or fault, the work will not be finished within the time fixed in the contract (or within a reasonable time if no time is fixed in the contract), he may notify the contractor to proceed with the work within a reasonable time to be fixed in the notice.

๘๖/๗๒

มาตรา ๖๓๒ ในระหว่างเวลาทำการงานอยู่นั้นถ้าเห็นประจักษ์ขึ้น
ว่าพื้นหรือวัสดุซึ่งผู้จ้างได้เลือกให้ ฤๅสมการซึ่งผู้จ้างจัดหาส่ง ฤๅบรกรรม
ไม่เหมาะแก่การงาน ผู้รับจ้างต้องบอกกล่าวแก่ผู้จ้างโดยพลัน
ถ้าไม่ทำเช่นนั้นผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อการบกพร่อง ฤๅชักช้าอันเกิด
แต่พื้นที่ฤๅสมการของบรกรรมซึ่งไม่เหมาะนั้น

มาตรา ๖๓๓ ผู้รับจ้างต้องยอมให้ผู้จ้าง ฤๅตัวแทนของ
ผู้จ้างตรวจการงานที่ได้ตลอดเวลาที่ทำงานนั้น

มาตรา ๖๓๔ ถ้าผู้จ้างมีเหตุอันควรจัดเห็นว่าการงานที่จ้างจะไม่
สำเร็จได้ภายในเวลาที่กำหนดในสัญญา ฤๅถ้าไม่ได้กำหนดเวลาไว้ใน
สัญญา ภายในเวลาอันสมควร เพราะเหตุใด ๆ นอกจากเป็นด้วยความ
ประพฤติ ฤๅความผิดของผู้จ้างเองไซ้ ผู้จ้างจะบอกกล่าวแก่ผู้
รับจ้างให้เร่งทำการงานภายในเวลาอันสมควร ซึ่งกำหนดไว้ในคำบอก
กล่าวนั้นก็ได้

86/95

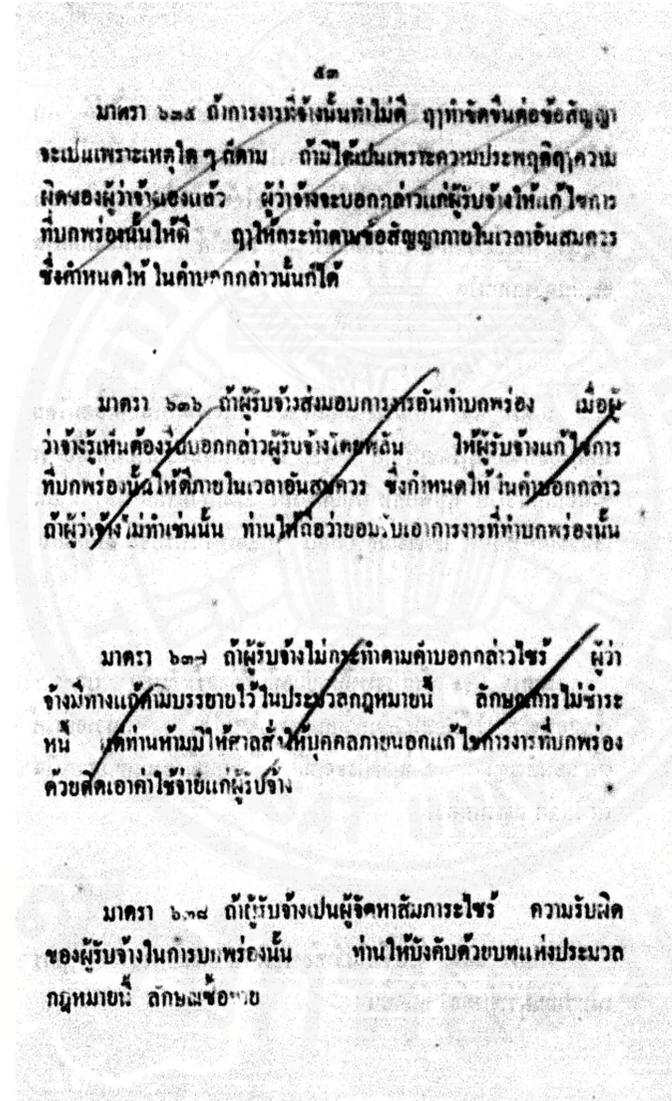
635. — If for any reason whatsoever except the act or fault of the hirer of work, the work is being badly executed or is being executed contrary to the terms of the contract, the hirer of work may notify the contractor to make the defects good or to comply with the terms of the contract within a reasonable time to be fixed in the notice.

[86/75]

636. — If the work delivered is defective, the hirer of work must, immediately after the discovery of the defect, notify the contractor to make the defect good within a reasonable time to be fixed in the notice, failing which he is deemed to have accepted the defective work.

637. — If the contractor does not comply with the notice, the hirer of work has the remedies described in this Code concerning non-performance, except that the Court cannot order the work to be done by a third person at the expense of the contractor.

638. — If the materials have been supplied by the contractor, his liability for defects is governed by the provisions of this Code concerning sale.

639. — If the work is delivered after the time fixed in the contract, or, if no time was fixed, after an unreasonable delay, the hirer of work is entitled, as the Court may think fit, either to a reduction of price on cancellation of the contract, with compensation if any be due.

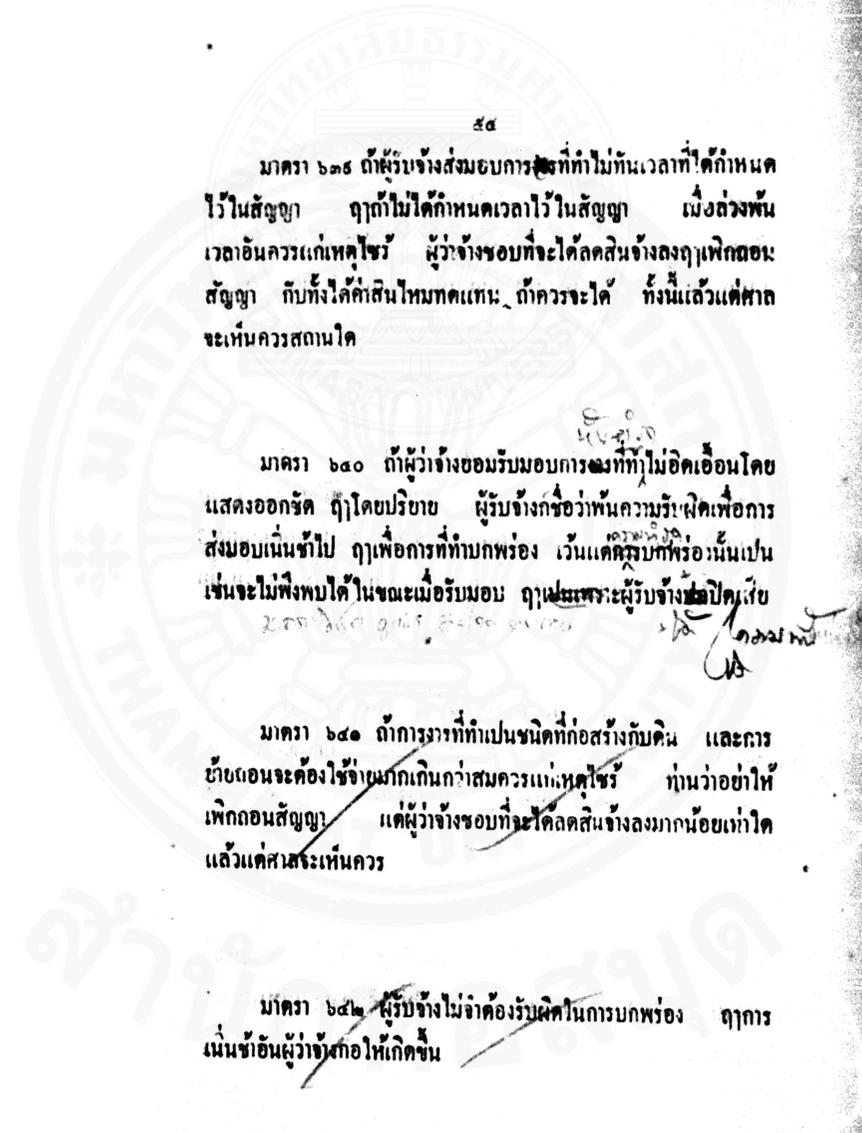
640. — If the hirer of work has accepted the work without reservation either expressly or impliedly the contractor is no longer liable for delay in delivery or for defects, unless the defects were such as could not be discovered when the work was accepted, or they had been concealed by the contractor.

641. — If the work was done on land and its removal would be unreasonably expensive, the contract shall not be cancelled but the hirer of work shall be entitled to such reduction of price as the Court may think fit.

642. — The contractor is not liable for defects or delay caused by the hirer of work.

[86/76]

86/76

๕๔
มาตรา ๖๓๘ ถ้าผู้รับจ้างส่งมอบการจ้างที่ทำไม่ทันเวลาที่ได้กำหนดไว้ในสัญญา ฤๅถ้าไม่ได้กำหนดเวลาไว้ในสัญญา เมื่อถึงวันเวลาอันควรแก่เหตุไซ้ ผู้ว่าจ้างชอบที่จะได้ลดสินจ้างลงฤๅเพิกถอนสัญญา กับทั้งได้ค่าสินไหมทดแทน ถ้าควรจะได้ ทั้งนี้แล้วแต่ศาลจะเห็นควรสถานใด

๕๕
มาตรา ๖๔๐ ถ้าผู้ว่าจ้างยอมรับมอบการจ้างที่ไม่อีกเดือนโดยแสดงออกชัด ฤๅโดยปริยาย ผู้รับจ้างถือว่าพ้นความรับผิดชอบเพื่อการส่งมอบนั้นเข้าไป ฤๅเพื่อการที่ทำการบกพร่อง เว้นแต่การบกพร่องนั้นเป็นเช่นจะไม่พึงพบได้ในขณะเมื่อรับมอบ ฤๅเพราะผู้รับจ้างปกปิดไว้

มาตรา ๖๔๑ ถ้าการจ้างที่ทำเป็นชนิดที่ก่อสร้างกับดิน และถ้ายับถอนจะต้องใช้เงินมากกว่าสมควรแก่เหตุไซ้ ท่านว่าอย่าให้เพิกถอนสัญญา แต่ผู้ว่าจ้างชอบที่จะได้ลดสินจ้างลงมากน้อยเท่าใดแล้วแต่ศาลจะเห็นควร

มาตรา ๖๔๒ ผู้รับจ้างไม่จำต้องรับผิดชอบในการบกพร่อง ฤๅการเน้นซ้ำอันผู้ว่าจ้างก่อให้เกิดขึ้น

๑๖/๑๘

643. — In case of delay in delivery or of delivery of a defective work, the hirer of work is entitled to withhold the price as provided by Section 411 concerning sale.

[86/78]

644. — The liability of the contractor for defects is limited to the defects appearing within one year after delivery of the work.

If the work is for a structure on land other than a wooden building, the contractor is liable for the defects which may appear within five years after delivery of the work.

645. — The liability of the contractor is extinguished by prescription one year after the defect appeared.

646. — If the work is to be done by instalments and the price is fixed at so much per instalment, the agreed part of the price must be paid on delivery of each instalment.

๕๕
 มาตรา ๖๔๓ ในกรณีที่ส่งมอบเกินขึ้นไปก็ดี ฤๅส่งมอบการ
 ที่ทำบกพร่องก็ดี ท่านว่าผู้ว่าจ้างชอบที่จะยึดหน่วงเงินจ้างไว้ได้จนกว่า
 จะมีผู้ใดในคราวส่งมอบชดเชยเอาเงินไปใช้
 วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๑๙๒๓

๕๕
 มาตรา ๖๔๔ กรณีรับผิดของผู้รับจ้างเพื่อการที่ทำการก่อสร้าง
 ที่ทำบกพร่องหรือชำรุดเสียหายภายในหนึ่งปีนับแต่วัน
 ส่งมอบ ฤๅเกินกว่าหนึ่งปี
 ถ้าการชำรุดนั้นเป็นสิ่งที่ปลูกสร้างกับพื้นดินนอกจากเรือนโรงทำ
 ด้วยเครื่องมือไม้ ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อการชดเชยที่ปรากฏขึ้น
 ภายในหนึ่งปีนับแต่วันส่งมอบ
 (๑) ผู้รับจ้างและผู้ว่าจ้าง
 ๑๖ กรกฎาคม ๑๙๒๓

๕๕
 มาตรา ๖๔๕ กรณีรับผิดของผู้รับจ้างต่อมาระยะหนึ่งไปโดย
 ภายหลังจากที่ส่งมอบการก่อสร้างได้ปรากฏขึ้น
 (๑) ผู้รับจ้างและผู้ว่าจ้าง
 ๑๖ กรกฎาคม ๑๙๒๓

๕๕
 มาตรา ๖๔๖ ถ้าการรับจ้างให้ทำส่งเป็นงวด และได้กำหนด
 เงินจ้างว่าเป็นงวดละเท่าหนึ่งเท่าใด ต้องชำระส่วนเงินจ้างที่ตกลงกันนั้น
 เมื่อส่งมอบการงานที่ตกลงแล้วไป

647. — The contractor cannot claim more, nor the hirer of work pay less, than the price agreed, no matter what the actual labour was.

[86/80]

มาตรา ๖๔๘ — ถ้าสัญญาว่ากันโดยราคาประมาณอันผู้รับจ้างมิได้รับรองว่าประมาณเช่นนั้นถูกต้องและเป็นเด็ดขาดไซ้ร้ ถ้าราคาที่ทำกรงารนั้นเกินประมาณไป ท่านให้บังคับด้วยวิธีดังกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) ราคาเกินประมาณไปไม่มากกว่าร้อยละห้า ผู้ว่าจ้างจำต้องรับการกรงารที่ทำนั้นและชำระสินจ้างให้

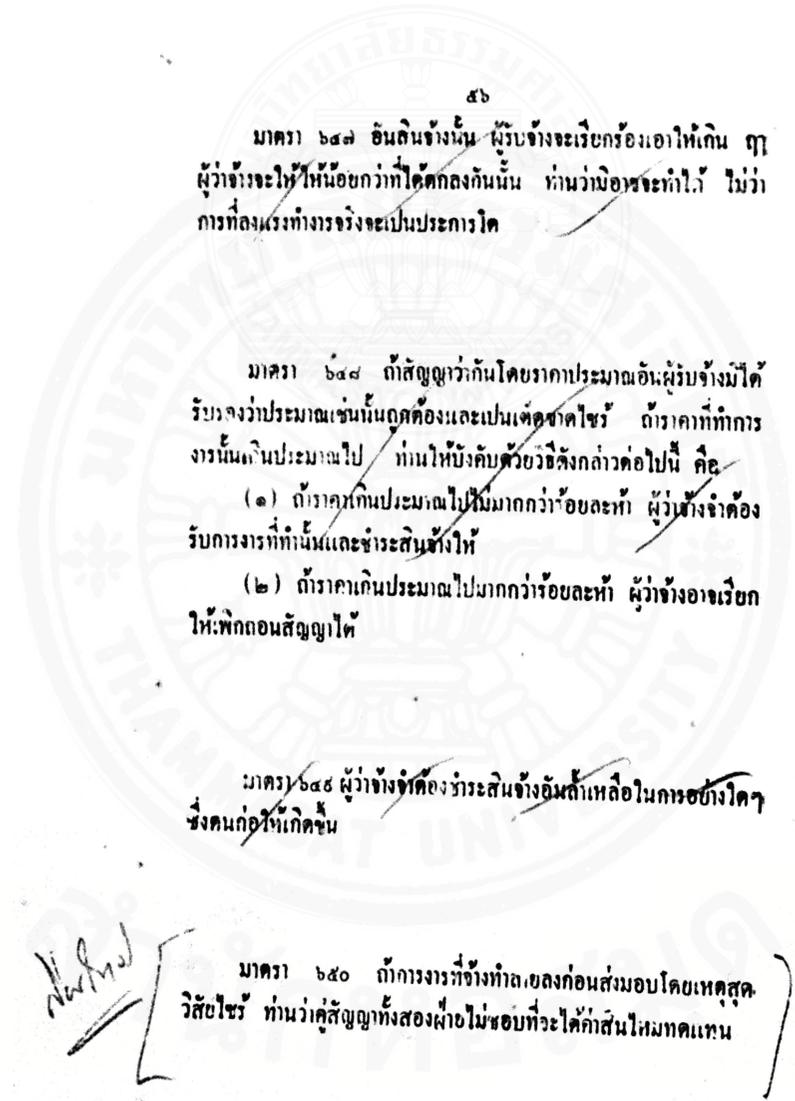
(๒) ถ้าราคาเกินประมาณไปมากกว่าร้อยละห้า ผู้ว่าจ้างอาจเรียกให้เพิกถอนสัญญาได้

649. — The hirer of work is bound to pay any excess of price caused by him.

650. — If the work is destroyed before delivery by *force majeure*, neither party is entitled to compensation.

มาตรา ๖๔๙ ผู้ว่าจ้างจำต้องชำระสินจ้างอันถ้าเหลือในกรอข้งใดๆ ซึ่งคนก่อให้เกิดขึ้น

มาตรา ๖๕๐ ถ้ากรงารที่จ้างทำล.ลงก่อนส่งมอบโดยเหตุสุดวิสัยไซ้ร้ ท่านว่าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายไม่ชอบที่จะได้กำสินใหม่ทดแทน

86/83

651. — If the work is destroyed before delivery because the materials supplied by the hirer of work a defective or unsuitable, or through the act or fault of the hirer of work, the contractor is entitled to compensation for labour done and expenses incurred by him.

[86/83]

652. — As long as the work is not finished, the hirer of work can determine the contract on making compensation to the contractor for any injury resulting from the determination of the contract.

653. — A contract of hire of work may be determined at the death of the contractor by the heirs of the contractor giving notice to the hirer of work within two months after such death.

The hirer of work is bound to accept such part of the work as is already done, and to pay a reasonable price for it, provided that it be of some use to him.

๘๓
มาตรา ๖๕๑ ถ้าการจ้างนั้นทำโดยก่อนส่งมอบเพราะ
ตัวการที่ผู้จ้างเป็นผู้ส่งมอบของ ฤ็ไม่เหมาะแก่การที่สำเร็จ
เพราะความบกพร่องของความดีของผู้จ้างก็ดี ท่านว่าผู้รับจ้างชอบที่
จะได้ค่าสินไหมทดแทนแรงงานที่ทำการและค่าใช้จ่ายที่เสียไป

มาตรา ๖๕๒ ถ้าการจ้างยังไม่แล้วเสร็จอยู่ครบโดย เมื่อ
ผู้จ้างยอมเสียค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้รับจ้างเพื่อความเสียหายอย่างใด
อันจะเกิดแต่การเลิกสัญญานั้นแล้ว ก็อาจเลิกสัญญาได้

ผู้จ้าง

มาตรา ๖๕๓ อันสัญญาจ้างทำของนั้น ถ้าผู้รับจ้างตาย ทายาท
ของผู้รับจ้างจะเลิกเสียก็ได้ แต่ต้องบอกกล่าวแก่ผู้รับจ้างภายในสอง
เดือนนับแต่วันรับจ้างตาย
อนึ่งถ้าของที่ทำการอยู่หอยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้จ้างได้ไซ้ ท่าน
ว่าผู้จ้างจำต้องรับไว้และชำระค่าจ้างให้ตามควร

๘

654. — The contractor can sublet the whole or part of the contract to subcontractors unless the contract is one in which the personality of the contractor forms an essential part, but he remains liable for any act or fault of such subcontractors.

[86/84]

**TITLE VIII.
CARRIAGE.**

655. — A carrier is a person whose business is to transport goods or passengers for a remuneration.

656. — The carriage of goods or passengers by the State Railways Department and of postal articles by the Department of Post and Telegraph are governed by the laws or regulations concerning such Departments.

The carriage of goods by sea is governed by the laws and regulations relating thereto.

86/84

